

เที่ยวตลาดรูฯ

วุฒิ วัฒนสิน¹

สถานที่ : ตลาดนัดชุมชนรูสะมิแล
ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี

“สามตัวร้อย ๆ ๆ”

“ขายถูก ๆ แล้วครับ”

“เชิญเลือกซื้อได้เลย เชิญครับ ๆ ๆ ๆ”

เสียงเหล่านี้จะได้ยินจนชินหู เมื่อท่านได้มีโอกาสมาเยี่ยมชมและจับจ่ายซื้อสินค้ามือสองที่ ตลาดรูฯ หรือที่ชาวปัตตานีเรียกกันติดปากว่า “ตลาด RS” เข้าใจว่าย่อมาจากคำว่า RUSAMILAE หรือชื่อที่เป็นทางการคือ ตลาดนัดชุมชนรูสะมิแล เข้าวันอาทิตย์ที่เป็นวันหยุดพักผ่อนนี้ขอเชิญท่านมาเที่ยว “ตลาดรูฯ” นอกจากจะได้สินค้าราคาถูกติดมือกลับบ้านแล้ว ยังได้เดินออกกำลังกายอีกทางหนึ่งด้วย

กระสอบสินค้าที่เตรียมขึ้นราวเพื่อจำหน่าย

แท่นปูสำหรับปักร่ม เพื่อวางราวแขวนโชว์สินค้า

¹ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากวงเวียนหอนาฬิการูปทรงสูงของจังหวัดปัตตานี เข้าสู่ถนนเจริญประดิษฐ์ตรงไปยังมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ เมื่อถึงวงเวียนหน้ามหาวิทยาลัย เลี้ยวซ้าย ตลอดถนนเข้าสู่หมู่บ้านรูสะมิแลยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ทั้งสองข้างทางจะเรียงรายไปด้วยแผงขายสินค้ามือสองที่หลากหลายและน่าสนใจ

ตลาด RS เป็นที่ชุมนุมซื้อขายสินค้ามือสองหรือสินค้าที่ใช้แล้ว ซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด เช่น เสื้อผ้า สำหรับเด็ก ผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิง ผ้าปูที่นอน ผ้าม่าน ชุดนอน ชุดชั้นใน ชุดกีฬา รองเท้า ถุงเท้า เข็มขัดหนัง กระเป๋า เนคไท หมวก ตุ๊กตา ฯลฯ และประการสำคัญคือราคาย่อมเยา เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจยุคฟองสบู่แตก

แผงจำหน่ายหมวกหลากหลายรูปแบบ

กระเป๋าหนังและเข็มขัด

เสื้อยืดและเสื้อกล้ามกีฬา

กระเป๋าผ้า ถุงผ้า เข็มขัดยาง

ที่มาของตลาดนัดรูสะมิแล

ตลาดนัดรูสะมิแลเกิดขึ้นจากความคิดของอบต.รูสะมิแล เพื่อการสร้างงานและหารายได้ให้ชุมชน และเพื่อหารายได้ให้กับอบต.จากการเก็บค่าสถานที่ร้านค้า 20-30 บาท (ขึ้นอยู่กับความยาวของพื้นที่) พ่อค้าคนหนึ่งซึ่งมีอาชีพขายสินค้ามือสองทุกตลาดนัดในจังหวัดปัตตานีกล่าวว่า “ตลาดรูฯ เป็นตลาด ที่ยาวที่สุดในจังหวัดปัตตานี” เพราะตลาดนี้มีความยาวถึง 1 กิโลเมตร และมีความเป็นไปได้ที่จะมีการเพิ่มร้านค้า ซึ่งนั่นคือการเพิ่มความยาวของตลาดรูฯ ออกไปอีก

ประเภทของสินค้ามือสอง

สินค้าที่มีจำหน่ายในตลาดรูฯ มีมากมายหลายประเภทเหมือนกับตลาดนัดทั่วไป แต่สำหรับตลาดนัดขายสินค้ามือสองในจังหวัดปัตตานีจะมีเอกลักษณ์เฉพาะคือสินค้าเหล่านั้นจะเป็นสินค้าเก่าใช้แล้วที่นำมาจากต่างประเทศ

เฟาซี ยูไซะ พ่อค้าขายหมวกเก่าให้ฟังว่า “สินค้าที่ได้มาจะมาเป็นกระสอบๆ ละ 100 กิโลกรัม ที่ทราบคือกระสอบนี้จะเดินทางมาจากสหรัฐอเมริกา ส่งมายังประเทศญี่ปุ่น ส่งต่อมายังมาเลเซีย พ่อค้าบางคนก็ไปเอาสินค้านี้จากมาเลเซียด้วยตัวเอง แต่บางคนที่มีทุนทรัพย์น้อยหรือเพื่อความสะดวกก็จะไปเอาสินค้าเหล่านี้ที่บ้านบางปู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เพราะจะมีนายทุนชาวบ้านบางปูที่มีทุนทรัพย์ไปซื้อสินค้าจากประเทศมาเลเซีย แล้วมาจำหน่ายต่อให้กับพ่อค้า วิธีจำหน่ายสินค้าช่วงนี้จะมีวิธีการพิเศษคือสินค้าจะมัดรวมกันเป็นกระสอบๆ 100 กิโลกรัม แต่ละกระสอบจะเป็นสินค้าประเภทเดียวกัน เช่น กระสอบกางเกงยีนส์ก็จะเป็นกางเกงยีนส์ทั้งหมด 100 กิโลกรัม ถ้าพ่อค้าต้องการซื้อก็ต้องซื้อทั้งกระสอบโดยไม่มีการเลือก สินค้าแต่ละกระสอบจะมีราคาแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า โดยราคาปัจจุบันประมาณ 8,000-12,000 บาท”

แผงจำหน่ายเข็มขัดหลากหลายชนิด

สินค้าที่มาเป็นกระสอบพอแบ่งเป็นประเภทดังนี้

กางเกงยีนส์ กางเกงสแลค กางเกงวอร์ม กางเกงขาสั้น เสื้อเด็ก เสื้อเชิ้ต เสื้อยืด เสื้อกีฬา กระเป่าผ้า กระเป่าหนัง ตุ๊กตา เนคไท เข็มขัด หมวก ถุงเท้า รองเท้า ชุดชั้นใน ฯลฯ

สำหรับการจำหน่ายของพ่อค้าจะมี 2 วิธี คือ การขายปลีกและขายส่ง และการขายส่งก็จะมี 2 วิธี คือ การให้คัดเลือกสินค้าซึ่งจะมีราคาสูง และการขายเหมาซึ่งมีราคาต่ำกว่า

รายได้และการลงทุน

พ่อค้าขายหมวก แม่ค้าขายกระเป่าหนัง แม่ค้าขายเสื้อยืด ให้ข้อมูลว่า “อาทิตย์ต้นเดือนขายดีมีรายได้เฉลี่ยอาทิตย์ละประมาณ 10,000 บาท” อาทิตย์อื่นๆ ประมาณอาทิตย์ละ 8,000-10,000 บาท พอสรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนประมาณ 40,000 บาท

การลงทุนอย่างน้อย ราวเหล็กและร่มกันแดดคันละ 600 บาท

สินค้าที่ต้องการจะขาย 1 กระสอบราคาประมาณ 10,000 บาท

พอสรุปได้ว่าถ้าต้องการประกอบอาชีพขายสินค้าเก่า จำเป็นต้องมีเงินทุนเบื้องต้นอย่างน้อย 20,000 บาท

รองเท้าหลากหลายขนาด

ถุงเท้าเล็กๆ นำตัดทิ้งมีจำหน่าย

ชีวิตที่แขวนอยู่บนราวและร่ม

การจัดแผงเพื่อการจำหน่ายสินค้ามือสองในแต่ละตลาด พ่อค้า แม่ค้าจะต้องเริ่มต้นโดยการปักร่มคันใหญ่ลงบนแท่นหิน จัดวางให้ครอบคลุมอาณาบริเวณแผงของตนเอง แล้วโยงระหว่างเสาของร่มทุกคันด้วยราวเหล็ก จากนั้นจึงนำสินค้าที่ค่อนข้างสมบูรณ์ แพลกและสวยงามมาแขวนบนก้านร่มและราวเหล็กเพื่อเป็นตัวอย่งที่จะดึงดูดความสนใจลูกค้า หลังจากนั้นอนาคตของครอบครัวของเขาทั้งหลายก็ขึ้นอยู่กับรายได้ที่จะมาจากสินค้าที่อยู่ใต้ร่มและแขวนบนราวเหล็กของเขา

ถ้าขายสินค้าได้มาก ชีวิตก็สดชื่นมีความหวัง แต่อาทิตย์ใดขายได้น้อย ชีวิตจะหดหู่ทันที เพราะต้องคิดถึงค่าเช่าบ้าน ค่าผ่อนตู้เย็น ค่าผ่อนโทรทัศน์ ค่าผ่อนรถกระบะ (ที่ใช้ขนสินค้าไปยังตลาดนัดต่างๆ) ฯลฯ แม่ค้าขายกระเป๋าหนังให้ข้อคิดว่า “ชีวิตและอนาคตของพวกเขาแขวนอยู่บนราวและร่ม รายได้จากการประกอบอาชีพนี้ค่อนข้างดี อยู่ได้อย่างสุขสบายทั้งครอบครัว แต่พวกเราหลายคนขาดความยับยั้งชั่งใจ เมื่อมีรายได้ดีก็มีความต้องการสุขสบายมากเกินไป ความทุกข์ใจเลยยังคงมีอยู่”

จากการพูดคุยกับผู้มาจับจ่ายซื้อสินค้ามือสองเป็นประจำ เขาเล่าให้ฟังว่า “ปัจจุบันทัศนคติเกี่ยวกับการซื้อสินค้ามือสองดีขึ้นมาก ในที่ทำงานของเช้าวันจันทร์จะมีการนำสินค้ามือสองที่ตนเองซื้อจากตลาดฯ มาอวดและผลัดกันชม ถ้าซื้อได้ถูกและแปลกตาก็จะได้รับการชมเชยว่าตาดี เขาชอบที่จะเดินเลือกสินค้าที่หลากหลายที่ตลาดฯ เพราะน่าตื่นตาตื่นใจ แต่ถ้าจะเดินชมให้หมดภายในเช้าวันนั้นก็รู้สึกเมื่อยมากเพราะตลาดนี้ยาวเหลือเกิน และที่ต้องทำเป็นประจำเมื่อซื้อสินค้ามือสองมาแล้ว เพื่อความสบายใจควรนำสินค้านั้นมาทำความสะอาดและฆ่าเชื้อก่อนนำไปใช้”

ตลาดนัดสินค้ามือสองในจังหวัดปัตตานี

สินค้ามือสองในปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในจังหวัดปัตตานีมีตลาดนัดขายสินค้าประเภทนี้บริการแก่ผู้ซื้อทุกวันตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งจะมีการหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันไปดังนี้

วันจันทร์	ที่บ้านจะบังติกอ (ตลาด JB)
วันอังคาร	ที่อำเภอหนองจิก และที่บ้านกรือเซะ
วันพุธ	ที่บ้านปาลัส
วันพฤหัสบดี	ที่บ้านจะบังติกอ
วันศุกร์	ที่บ้านบางปู อำเภอยะหริ่ง
วันเสาร์	ที่อำเภอโคกโพธิ์ และหน้าโรงเรียนแหลมทองอุปถัมภ์
วันอาทิตย์	ที่ชุมชนรูสะมิแล

ถ้ากระจกเงาที่สะท้อนให้มนุษย์ชาติได้เห็นวิถีชีวิตของแต่ละชุมชนแต่ละเชื้อชาติที่สืบทอดติดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเรียกว่า วัฒนธรรม การขายสินค้ามือสองตามตลาดนัดในจังหวัดปัตตานีก็กำลังกลายเป็นวัฒนธรรมหนึ่ง ซึ่งจะฉายส่องให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนนี้ที่จะเป็นไปในอนาคต

“สวนแก้ตัน” หนทางเศรษฐกิจ
แหล่งสินค้ามือสองของมากมาย
ถนนยาวตั้งราวเหล็กใช้ร่มปัก
ของใช้ริยสุคุณค่าราคาเบา

วันอาทิตย์ชุมชนคนค้าขาย
หลากหลายชิ้นส์เสื้อผ้าราคาเบา
เสียบหลักกางข้างทางวงผูกเสนา
หน้าบ้านเรา มอ. “ตลาดรูสะมิแล”
ทมลา วัฒนสิน ประพันธ์

